

saare naturligt, at jeg holder mig til denne Erklæring som det Udgangspunkt, der har bestemt hele Forhandlingen. Denne Erklæring falder jo i tre Dele. Den første Del paapeger i korte Træk det ganske Eiendommelige ved den nærværende Situation; den anden Del omtaler det Stridt, som Regjeringen under disse Forhold har anset det for sin Pligt at gjøre ligeoverfor Landets konstitutionelle Konge, og den tredje Del udtaler Ministeriets Opfattelse af Stridens Kjerne, for at bruge det Udtryk, som allerede oftere her er valgt. Det er en Selsøjlge, at den tredje Del er Svøvedgjenstanden; men jeg kan dog ikke Andet end med et Par Ord ogsaa berøre den første og den anden Afdeling, saameget mere som navnlig det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har fundet saa Meget at indvende imod, hvad der her er udtalt. Det første Spørgsmaal altsaa, mine Herrer, er dette: Have vi, som sige, at den Optraeden af 53 Medlemmer, som har fremkaldt nærværende Situation, er høist eiendommelig og alt andet end parlamentarisk, Ret eller Uret. De ærede Medlemmer, som mene, at vi ikke have Ret, sige jo: Bistnok have 53 Medlemmer erklæret, at de agte at stemme imod Finantslovens Drøftelse; men derved var det ingenlunde udelukket, at de gjorde det Modsatte af, hvad de saaledes havde erklæret, at de agtede at gjøre. Mine Herrer, det er dog mærkeligt, at man, efter at have levet 25 Aar under konstitutionelle Former, kan have saa liden Agtelse — jeg vil bruge det allermildteste Udtryk — for den parlamentariske Form, at man kan betegne det som noget ganske Naturligt, at 53 Medlemmer, altsaa et højt Flertal, forud meddele en Beslutning, som de agte at tage, og det igjennem en Erklæring, som de slutte til et Forslag, der indbringes til nærmere Forklaring af den bebudede Beslutning, hvilket Forslag ogsaa ganske rigtigt vedtages. Givtes der noget stærkere Brud paa den parlamentariske Etikette, gives der noget sikkrere Middel til at berøve Forhandlingen sin egentlige Spændkraft, end naar et højt Flertal offentlig under Navns Underskrift til Formanden erklærer, at Sagen er forud afgjort. Man siger, at de kunne forandre sig; ja, mine Herrer, der er netop Forfjellen. Man kan tro at vide, og en eller anden meget kyndig Mand kan maasse vide, — det er muligt, jeg modtager det ikke — hvorledes en Afstemning vil falde; men det gjælder ogsaa her, hvad den høitærede Formand ved en vis Leilighed nylig sagde, at selv det, man tror at se, kan man ikke under alle Omstændigheder have Ret til at sige i denne Sal; førend Forhandlingen har fundet Sted, førend den høitidelige Afstemning er foregaaet, kan dog Ingen med fuld Sikkerhed vide, om forudgaaende Afstaler og Beregninger udholde Udprøven, den virkelige Forhandling; men naar man forud har skrevet, hvad man vil gjøre, saa gad jeg set den, som alligevel vilde have Mod til at staa op og sige: ja, nu

har jeg hørt Forhandlingerne, jeg erkender, at det var en Feil, at jeg saaledes forud skrev, hvad jeg vilde gjøre, jeg har Mod til at rette denne Feil, jeg erklærer, at nu retter jeg den, jeg tager de Uttringer tilbage, jeg før under skrev, og jeg vil nu erklære, at jeg vil stemme i modsat Retning. Jeg har endnu ikke hørt et eneste af de 53 Medlemmer staa op og afgive en saadan Erklæring (Stemmer: Nei, nei!). Saalænge jeg ikke hører en saadan Erklæring, som jeg vilde anse for hædrende, som visende Mand's Mod og Hjerte (Afbrydelse), naar et saadant æret Medlem sølte, at det var en Feiltagelse, han havde begaaet — ellers naturligvis ikke, behøver jeg at sige det? det maa da Enhver kunne begribe — jeg siger altsaa, jeg vilde anse det for hædrende for enhver Den, som havde Mod til at staa frem og sige: en saadan forudgaaet Erklæring kan ikke binde mig, den binder mig ikke, jeg sønderriver den og stemmer anderledes. Saalænge altsaa, jeg gjentager det, jeg ikke hører nogen saadan Erklæring fra et eneste Medlem, saa længe staaer det fast, at Thingets Beslutning er foregriben ved den Fremgangsmaade, de 53 have valgt, Der gives ikke noget mere Undergravende, mine Herrer, for det hele Rigsdagsliv end en saadan Foregriben af Thingets Beslutninger ved Udenthingsforhandlinger, og en Regjering, der ikke havde fremhævet dette Træk, vilde i en væsentlig Retning have svigtet sin Pligt, at betegne Situationen. Det er karakteristisk, at Flertallet endte den forrige Rigsdagsamling med en Udenthingserklæring, og det begynder denne Samling med en Udenthingsbeslutning. Den anden Del af Ministeriets Udtalelse dreier sig om Ministeriets Forhold til den konstitutionelle Konge. Jeg kan forstaa, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) ikke ret fatter, hvad der ligger i dette Forhold. Jeg kan altsaa forstaa, naar han tror, at der ikke er sagt Noget med de Ord, som findes i Ministeriets Erklæring. Men jeg er overbevist om, at der er Mange baade i og udenfor Rigsdagen, som helt vel forstaa, at der er sagt Meget i de Uttringer, som findes i denne Del af Ministeriets Erklæring. I Øvrigt er det Forhold, som finder Sted mellem den konstitutionelle Konge og hans Raadgivere, et meget fint, et, om jeg maa bruge det Udtryk, af de mest uvillkkelige Personlighedsforhold, som kunne findes mellem Mænd, der arbejde sammen, uden at være lige stillede. Men det taaler ikke, at man offentlig indlader sig paa nogen meget detailleret Forklaring om de Pligter, det paalægger Ministeriet. Den tredje Del af Ministeriets Erklæring er den, der betegner det Spørgsmaal, som de 53 Medlemmers hele Optraeden i denne Sag har fremkaldt, dette nemlig: Hvad er Stridens Gjenstand? Vi paastaa, at Stridens Gjenstand er denne, om Folkethingets Flertal skal indsætte Ministerier (Stemmer: Nei). Jeg beder de ærede